

Rīta laikraksts

LAIKMETS

Abonešanas maksa: 1 mēn. bez piesūt. Ls. 1.50 ar piesūtīšanu Ls. 1.80, uz ārzemēm — Ls. 3.

6 sant.

Sīdinajumī: viensl. petit rinda tekstā 50 sant., slud. daļā, firmu un izprieču slud. 20 s., pārējie 14 sant., darba piedāv. 6 sant., + 5% sludin. nod. No ārzem. 100% dārg

1. gads

Sestdien, 22. novembrī

1924

Ras noteel Franziijā?

Kad Kreevijas intervenzijas galvenais eedvefmetājs un iſwebejs — Franziija atſina Padomju Republiku de jure, weenam otram wareja raſtees jautajums, ka hds eemefli ſchahdai taktikas mainai? Waj tilai radikalſozialista Erio nahtſchana pee walſis ſuhres? Mums jaſala, ka eemefli mellejami daudſ dſilat, jo radikalſozialistiem (laſi: liberalai franſchu pilſonibai) naw ne maſatās wajadſibas atſiht Padomju Kreewiju Tſchitſcherina ſkaidrās franſchu ſrumās dehl. Uf to ſpeeda Franziijas ſaimneeziflās ſtahwolliſ un ſtrahdneeku tuſtiba. Franſ pēhdejos mehneſchos kritic arweenu wairat, dſihweſ dardſiba ſtuwuſi gruhli paneſama, beſdarbſ pecaudſis, ſkaiſtee ſolijumi, to Erio dēwa pirms wehlefſchanam, palikuſi tuſſchi wahrdi. Daudſee eeredni, dſelſſzelneeki, ſkolotaji u. z., kaſ nodēwa ſawas balſis par Erio partiju, naht pee pahrleezibas, ka ſtahwolli uſlaboſchanu war eeguht tilai gruhā zihnā un ar organiſeſchanos. Wehl wairat to ſajuht ſtrahdneeki, no kureem daudſi bij nogahjuſi reformatiſtoſ maibu ſelos. Tagad reformatiſto partiju eeſpaids ahtri ſuhd un ſtrahdneeki atgreeſchās pee iſtā marſifma un ſchiru zihnās. Jan wairatūs mehneſchus nerimſas ſtreiku wilnis. Wiſpirms ſtreikoja juhrneeki un oſtas ſtrahdneeki, bet beſ ſewiſchkeem panahumeem. Starp zitu oſtas ſtrahdneeku ſtreitā Suniſā (franſchu Afrikas koloniju pilſehta) weetejeem tuſſchahdaineem ſtreitotajeem franſchu kulturas noſihme tika noſkaidrota ar maſchinfchautemu palihdſibu. Selas no ta — Suniſas arodſaweenibaſ nodibinaſchandſ. Tam ſeloja buhwſtrahdneeku ſtreiks Riwijerā un maiſneeku zihna daudſās pilſehtās, ſewiſchi Pariſē, par nahtſ darbu atzefſchani. Oktobra pēhdejā puſē Ruena ſtreikoja dok ſtrahdneeki un gatawojās uſ ſtreiku Zulufas eelu dſelſſzelneeki. Teem ſeloja teſtilſtrahdneeki Ruena, audeju ſtreiks, buhwſtrahdneeku ſtreiks Pariſē, Lionā u. z., toſtrahdneeku ſtreiks, grafiku ſtreiks Pariſē, timiku ſtreiks, drehbneeku ſtreiks Lionā, ahdas apſtrahdatāju ſtreiks Pariſē u. t. u. t. t. Zihna eet galwenam lahttram par algas paugſtinahšanu un 48 ſtundu darba nedēlas eeweſchani. Schee ſtreiki gan bijuſchi galwenam lahttram tilai daļu ſtreiki, bet winu eeroſinoſchā noſihme leela, un pa leelatai daļai bijuſchi ari panahkumi. Noteikti war ſajit, ka Franziijas proletariats jau pahri ſaſtinguma punktam un gatawojās aikal uſ oſenſiwi pret kapitaliſmu. Waditaja loma preeſchā ſtahwoſchās zihnās preekriſis rewoluzionarai Franziijas arodſaweenibai (BGM), kaſ galigi brihwa no ſindikalistiſki-anarkiſtiſkeem un ſozialdemokratiſki-reformiſtiſkeem ſtrahdneezibas waditajeem un kompromiſa melletajeem ar pilſonibu.

Franziijas ſaimneezifto ſtahwolli labi raſturo 3500 miljonu dolaru leelais parads Amerikas ſaweenotam Waſtim. Gada maſſajums iſtāi 140 miljonu dolaru t. i. 588 miljonu ſelta marku. Tā tad no 1300 miljoneem ſelta marku, kaſ

Starptautiſks ſkandals

Pēhdejās telegramas ſino, ka Berlīnē areſtētſ Berlīnē galwenās poliſizijas ahrſemju nodalas waditājs Bartelſ. Lihds ar winu apzeetinatas daudſ zitas plaſchi paſiſtamas perſonas. Wajzu awiſes ſneeds tuwatās ſinas par ſcho wiſru. Bartelſ eſot tipifſts karjeriſts, kurſch zihnā ar komuniſmu un Padomju Kreewiju iſleetojis wiſus lihdselkſ. Pērahdiēes, ka wiſch eſot noſadſis Kreewijas iſtdſneezibas preeſchſtahweezibā dokumentūs. Bartelſ nehmiſ no poliſizijas preſidija leelas naudas ſumas, organiſejiſes weſelu armiju ſpeeguſ, kuri darbotoſ un neſt: ſajukumu ſtrahdneeku organiſajizjās. Lauwas daļu Bartelſ eebahſis ſew labatā. Bartelſ uſtorejiſ ſataruſ ar kreewu ziwilgenerali Holzmani, tam apgahdajiſ tuſkſtoſcheem wiltotās pafes preeſch kreewu un franſchu kontrawoluzionareem. Holzmanſ attal no Berlīnē dſihwojoſcheem ahrſemneceem iſ

ſpeediſ miljoneem marku, to kopā ar Barteli nodſihwojuſchi pa loſaleem; daſchu nahti pat lihds 1000 ſelta marlam. Holzmanſ, kurſch ari apzeetinats, eeriſtojiſ weſelu ſtarptautiſtu ſpeegu biroju, uſtorejiſ ſataruſ ar Pariſē, Londonā, Romā u. z. waldibu kabinetem. Kopā ar bijuſcho Vermonta-Walowa generalapgahdataju Kutiferu noſlehguſchi Bularēſtē ar Ruminijaſ waldibu lihgumu, pēh zura pēhdejās rihzibā nodewuſchi weſelu noſittawu ar kara materialeem, preeſch ſagatawojamās intervenzijas Kreewijā. Ar notifuſcheem areſteem tagad iſzehlees ſkandals wiſpafaules maſchtabā. Berlīnē ſtrahdneeki, kuri iſjuta Bartela ſmago duhri, tagad iſteiz ſawu ſaſchutumu un dara waldibu atbildigu par wiſam peelaſtām neleetiſbam. Paſchaj waldibai ſtahwolliſ neehriſ, jo wina wiſu laiku apleezinaja ſawu draudſibu ar Padomju Kreewiju.

Bret Muſolini

Italiſas deputatu palata ar 315 pret 6 balſim iſteikusi aſinibu waldibai par winas ahrējo poliſitiku. Tikai Dſchjoliti, kurſch ari bij palizis waldibas parlamentā, ar 5 preekritejem balſojis preti. ſatarā ar to, ka bij. miniſtru preſidents Dſchjoliti noſtahjees oſoſizijas puſē, ſagaiba, ka daudſi oſoſizijas deputati, kuri tagad boikotē parlamentu, atgreeſiees atpakaļ. Dſchjoliti noteikti uſſtahſchandſ pret waldibu un ſaſchiſteem, teel uſluhota tā zihna pret Muſolini kabinetu un,

tā pēhdejās telegramas wehſta, tad ſaralis jau uſaizinajis Dſchjoliti uſnemteeſ eelſchēdſ kriſeſ aſtrinaſchani. Ari 26 bij. kareiwju deputatu un daļas liberalu uſſtahſchandſ pret waldibu teel uſluhota tā waldibas ſaſchifſiſtā wairatuma iſuſſchana. Lai apweenotoſ organiſelai zihnai, tad ſaſchifſmam naidigās liberalu un demokratu grupas dibina „Nazionalo bloku“ ar bij miniſtri Amendelu un kreiſā ſpahrna lideri ſtorzu preeſchgalā.

War atbrunoſchanos

Erio runjis 16. now. ſahdā banketā Luſemburgā, kur ſajizis: „Sautu nodroſchinaschani un pret ſaru panahſtiſtikai zaur organiſetumeeru, preeſch kura naw deefgan ar nolihgumu paraliſchani ween, bet nepezeefchami toſ iſweſt dſihwē ar wiſpahrejas zentralas organiſajizias palihdſibu“.

Tahlat Erio iſteizees, ka katrā ſinā wajagot atbrunoſteeſ, bet tilai pee noteikumem, kaſ teeſcham meeru garantejot. Pirms jazenſchotees nodroſchinat meeru paſchu ſabeedroto ſtarpā un tilai pēh z tam peewehreſteeſ teem, kuri ſawas intereſeſ grih aſſtahwet ar leelgabalu palihdſibu. Muſhu laifos walſis ſpehſ iſteizas ne lauſchu ſtātā, kuri atrodoſ ſem eeroſſcheem, — bet wiſas tautas

lopejā ſpehā, winas iſtdſneezibā, ruhpnēzibā, ſemtopibā un tikumifā ſpehā.

Tſcheku-ſlowaku parlamentā ſozialistiſti pēpraſijūſchi eeroſeſhot brunoſchanoſ, atmeſt kara tugis un nowehreſt franſchu kareiwju eeſpaidu armijā. Kara miniſtrſ kategorifſti noraidijis projektus par armijas un kara budſcheta ſamaſtinahšanu un kara deeneſta laika ſaſaiſtinahšanu.

Danu apafſchpalatā ſahtuſchās debates par waldibas eeſneegto projektu par atbrunoſchanoſ jeb pareiſal ſakot — armijas atmainiſchani ar poliſiziju. ſozialdemokrati un radikalſi projektu atbalſta, konſerwatiwee un liberali tam preti. Ja ari projekti iſeetu zauri apafſchpalatā, tad domā, ka winu atraidiſ augſchpalatā, kur konſerwatiweem wairatums.

Starptautiſtas poliſiſto areſteto apmainas eeroſinojums

Watareiropaſ kreiſo ſtrahdneeku organiſajiju laifraſtoſ ir nodruſata

Atklahta wehſtule II. Internazionalēi, kuras ſaturſ, galwenos wilzeenos, ſekloſchſ:

„Ar ſcho atklahto wehſtuli mehſ greeſchamees pee II. Internazionalēes un pee winā eeejoſchām ſozialifſtiſtām partijam ar pahrleezibu, ka ſtrahdneeku maſas nelauſ muſhu preeſchlitumu atſtaht beſ atbildēſ. Starhdneeku ſchirai ir jaſdſtrd II. Internazionalēes autoratiwſ paſkaidrojums par muſhu organiſajizias pilnigi konketru preeſchlitumu, kurſch iſeet uſ to, atweeglinat to deſmitu tuſkſtoſchu ſtrahdneeku zihnitaju likteni, kuri noſee-guſchees pret imperialiſma juhgu un atrodas kapitaliſtiſko walſtu ſeetumos.

Kaſ eeroſinaja muſh naht ar ſchahdu preeſchlitumu? Luht, kaſ.

II. Internazionalēes wadoſcho organu un winā eeejoſcho ſozialifſtiſto partiju preſe pēhdejā laika ar leeku neatlaidibu wed propagandu par tā ſaukto „demokratiſko paſiſſimu.“ Tam, pēh z wihu wahrdeem, ir japadara galſ pilſonu ſaram un japadara neeeſpehama jaunū ſtarptautiſtu taru iſzefſchandſ.

Muſhu organiſajija, kura ſtahw uſ ſchiru zihnas platformas, nelad naw zentufeeſ ſewi apmahnteeſ par ſchis paſiſſima kampanijas pateſo noſihmi, kuras uſdewums ir aſmaſtot imperialiſma poliſitiku pret ſtrahdneeku ſchiru ka ari pret kolonijam un karā uſwaretām tautam.

Pēhdejo mehneſchu notikumi deefgan ſtādri peerahdija ſchil paſiſſima neſefmibu. Ir peeteefſchi norahdit uſ Dewſa plana realiſeſchani Wajzija, imperialiſma raditeem notikumem Winā, Maſ-aſija un Afrikā, ka ari uſ teem jaunās intervenzijas planeem, kuras klufibā gatawo pret ſozialifſtiſko Padomju Republiku ſaweenibu. Tam wiſam peeweenojas taſ apſtahſliſ, ka maſu reſreſijas pret ſtrahdneekem un koloniju rewoluzionareem wehl weennehr turpinās, pee tam II. Internazionalēe atteiſufeeſ atbalſtit amneſtiju.

„Paſiſſima“ aſſtahwe, II. Internazionalēe, kluf, kad runa eet par tautu aplaupiſchani un ſtrahdneeku apſpeefchani. Bet wina totees intereſeſas par to lauſchu likteni, kuri areſteti ſoz. Pad. Rep. ſaweenibā, tā kontrewoluzionari pret padomju waru. Braſiba pēh areſteto ſtrahdneeku atſwabinaſchanas arweenu toj dſirdanaka wiſas ſemēs, bet neatrod nelahdu atbalſtu no II. Internazionalēes puſeſ, neſh no tam ſozialifſtiſkam partijam, kuras eeeet winas ſaſtahwā. Weenige, par kuru atſwabinaſchani intereſeſas II. Internazionalēes partijas wiſas ſemēs, ir ſoz. Padom. Rep. ſaweenibā areſtete masneeki, ſozialifſti-rewoluzionari un anarkiſti, kuri tur areſteti par apwehſumu gatawoſchani.

Ja Watareiropā pazelas jautajums par areſteto ſtrahdneeku amneſtiju, tad ſozialifſtiſtās partijas noſtahjas pret to, aſſtrahdnamās, ka Pad. ſaweenibā naw atſwabinati augſchā minete areſtete.

Ewehrojot to, ka II. Internazionalēes partijas nem dalibu wairatu Eiropaſ walſtu waldibās, jeb atbalſta ſchis wal-

Katram darba cilvekam

jalasa ſaws laikraksts uu jacenſas to izplatit ſtarp ſawiem darba biedriem.

Jo vairak darba jauzu laikraksts tiks laſits, jo labaki viņſ tiks noſtādits.

Franziijai it gabus peenahlas no Wajzijas, gandriſ puſe jamalſā ſaweenotām walſtim. Ja no Wajzijas war eedſiht tilai puſi no ſchis ſumas, tad Franziijai nefas nepaleek pahri. Wehl intereſantāſ ir Herleja (Hurler) preeſchlitums, pēh z kura puſi no ſawa parada Franziija malſā dſelſſzēlu un induſtrielo uſnehmuu obligazijās 25 gadu laika. Iht ſakot Dewſa plans grih padarit Franziiju, tāpat tā Wajziju, par Amerikas kapitala padewigu wergu. Erio tahdos apſtahloſ neallidās nefas zis, ka iſrahdit ſinamu pēchahpibu pret Wajziju un iſbeigt naidigās atteezibas ar Kreewiju, jo, turpi-

dības, winām ir eespehjamā daudf darit preefch aresteto strahdneeku atwabina- fchanas. To eewehrofof, mehā nahlam ar fefofchu preefchlitumu:

1. Starptautiskā Pa- lihdības Organifazija rew. zihnitajem un Il. Jinter- nazionele, pehz lopejas wee- nofchanās ufnemas uf fewi peenahlumu, ruhpetees par pilfonu tarā zeetufcho upuru ftabwolla atweeglofchanu feto- fchā fahrtā:

a) Starpt. Pal. Org. peelits wifas puhles, lai daritu eespaidu uf Soz. Pad. Rep. Saw. waldbibu, la wina peekriftu apmainit Pad. Saweenibas eeflodfichana- nas weelās atrodofchās, personas, pret Wakareitropas walftu zeetumos fehdof- fcheem ftrahdneekem - guhfstneem, kuri nofeegufchees pret lapitalifma refchimu.

b) Tai pafchā laika Il. Internazio- nale un winas fashabwā eefjofchās foza- lifitfklās partijas ifleeto wifū fawu ee- fpaidu uf fawas femes waldbibam, lai winas pamudinatu atwehrt politiffo zee- tumu dirwis un atwabinat arestetos ftrahdneeku zihnitajus, apmainot winus pret teem aresteteem pilfnoem Pad. Sa- weenibā, par furu atwabinafchanu uf- ftabhās Il. Internacionale.

Il. Bee weenofchanās par fcho muh- fu preefchlitumu Starpt. Pal. Org. leel otrai Internacionalei preefchā fchis ap- mainas fagatawofchanas noluhā fneegl weena otrai fawfstarpeju palihdfibu un fchāi jautajumā wjadfigo fawfstarpejo informacijū par pilfonu tarā zeetufcheem upureem wifā pafaulē. Uf fawahfā ma- teriala pamata tad buhtu eespehjamā nosfaidrot zeetufcho upuru ftabwollī.

Schi muhfu preefchlituma noraidi- fchana jeb noteiktas ofzielas atbildes trufkums buhtu launafais, to mehā fchāi jautajumā waretu fagaidit un buhtu pee- rahdfijums, lahda wehrtiba ir Il. Inter- nacionales demagogifkām frajem.

Strahdneeki uf fcho jautajumu gal- dis no Il. Internacionales atbildi.

Parafitits: Starpt. Pal. Org. Spildu Rom.

Latwija

Kopafchi. Muhfu pagasts ihsta nomale fabeedrifli-kulturelā dshiwē, fawt dshiwofjam Rīgāi til tuwu. Pafshaw femneekfaweenibas un fozialdemokratu nodalās, bet uf papira ween. Darbibas naw un fozialdemokrati pat pagasta padomes wehlefchanās neifgahja ar affewifchtu farakftu. Wehlefchanās ifeei 1. laulfaimneeku un femes rentneeku farakfts un 2. apweenotais wez un jaun- faimneeku un befsemneeku farakfts. Uboš kandidati tahlu ftabwofchi ftrahdneezibai,

winas zenteeneem un wairums pat ftrahdneezibai naibigi, no fureem nawa to gaidit. Jaunajā pagasta padomē lauku befsemneezibai aifftahwju nebuhā. Jaorganifejas, lai turpmat ftrahdneeziba nebuhitu wairs atfariga, ifflaideta mafa, bet weenotās, noteizofchā fpehfs.

Kulturelā dshiwē pagastā ifteizas Jaunatnes faweenibas balaganos ar deju un ifdfihwi.

Koknese. Ko ir bartufchi pagasta labā wina lihdfichinejee faimneeki? Ko turpmat fagaidit? Ifglitibās laukā ar walfts aifdwumeem un pabalftem teel atjaunotas karā nopofitās fkolās. Mafsturigo wezafu behrnus pagafis deef- gan ftopi pabalfta ar ufuru un graham- tam. Jaur to ne wifū war apmeklet ffolu. Uhpufstolās ifglitiba neteel wezinata ne lahā weidā, jo pagastā nepafshaw ne lafitawa ne biblioteka. Laifam tamdehl wifefmigakl fel dandfee frogi. Weenā no pehdejām pag. padome- mehā fehdem, ahpufā deenas fahrtības ar 9 pret 3 balfim ir dota atlauja eerih- fot wehl weenu frogu, pehz ftaita 13. Scharhds dewinu wihru fpehfs fashabdi- jees ar ftrahdneeku aifftahwju „mafku“ atbalftu. Un par winu laipno pretim- nahfchānu tahdā labdarības eefshawdei, kungs frogeris farihfoja pamatigu ee- dferfchānu un wehl apfofijis 60000 rbf. Schi folida fuma, luhf, pildifhot pagasta truhzjogu budfchetu. Paleel fchehl, la muhfu behdigi gudree runas wihri zauri alkohola twaileem wairs nefareds fcho 13 dferuwju rabito nelaimi. Ur latru iftufchotu degwihna fpaini rodās jo wairaf pofa un trufkuma, gan priwatā, gan gimenes dshiwē. Nefpehjneeku ftab- wollis behdigs. Bef tehniflām prafibam uf buhwelā mahja naw peemehrota pat- werfmei. Utmenu feenas nopeleufchās un flapjas. Mafee lodfimi dod nepeteef- tofchu gairumu. Sanitaree apftahlī patwerfme fitti. Netifhrās dregnās iftabās pawada fawas pehdejās deenas zilweli-inwalidi, kuri fawus fpehfs iffchleedufchi darbā. Tagadejee muhfu gahdneeki fawā wairumā pafchlabuma mekletaji. Seem neruhp pagasta lab- lahjiba. — Uf nahlamo padomi ir uf- ftabditi 3 kandidatu farakfts: apweenotais fozialdemokrati-ftrahdneeku Nr. 1, fem- turu wezfaimneeku Nr. 2, un jaunfaim- neeku Nr. 3. Jaunajai padomē wif- pirms buhā jamehglina aifnaglot frogus, lai atwabinatū pilfnoem no alkohola pluhdeem. Jawelzina ahpufstolās if- glitiba, jagahdā par nefpehjneeku labatu dshiwī. Scho uf dewumu warē weitt zilweli no ftrahdneezibas widus, fafinā ar wehletajem. Wehrotajā.

Walka. 18. nowembra fwinibas pee mums farihfoja aiffargu pulfs. Bafnizā zeremoniju fahja mahfli-

neeki Salks un Norits, tad gahjeens uf Brahu lapeem. Pulzinsch faretwju, aiffargi, ugunsdshfchiji, widus-arod- un pamafskolas (ifnemot 1. pamafskolu, kurā dandf truhzigi gehrbtu behrnu, fas aut- fia laika dehl nepeedalijās). Rumās weenigi dferdejām: „Sartanais puhfs“ u. t. t. — Wakarā komandaturās telpās deja un pilna bufete. Jauki gan no- fwinejam: bafnizā, deja, pilnā bufetē peeminejam fritufchos. Protams, ftrahd- neeziba tahdos farihfojumos negahja.

Jelgawa. Fabritu un darbnižu ftrahdneeku arodbeedribās beedru ftaits pafshawigi peeaug. Strahdneeziba pee- greefch armeem wairaf wehribās fawām organifazijam. Dauds laika feedo kultu- relam darbam. Urodbeedribās farihfoiās lelzijas teel pahrpilnam apmekletās, la i telpās paleel par mafām. Pag. fweht- deenā B. Rīgās lelzija „Rā ifaug Ame- ritās mifjonarā“ bij peewillufi pahrpil- ditu fahli. Un tas atfahrtijas beefchi.

Preekuie Kurjemē. Lauku ftrahd- neeku Urodbeedribās Preekuies nodala farihfoja 18. nowembra peeminas wa- laru ar referatu „18. nowembriš un Latwijās walfts tapfchana“. Pehz refe- rata lita ufwesti: Leona Baegles „Nah- wes kalejs“ un atfewifchli fragmenti no Raina „Daugawas“.

Wakars bija prafijis no rihlotajem dandf puhlu, tomehr pehz fawa fatura wifch preefch ftrahdneezibas nebij, bet gan urra-patriotifma audfchānāi. Zere- fim, la turpmat tas wairs neafkahrtojees.

Latwiftrahdneeku jautajums un ahrfemneeki. Jelgawas aprinta walde greufsees pee pagastu waldeem ar ufai- zinjumu pafinot, waj nahlofchā gadā buhtu paredfams laulftrahdneeku trufkums, lai noorganifetu darba tirgu un nokahrtoju ahrfemneeku wehlefchanas jautajumu.

Rapfchtas frogu weetā. Preilos, Daugawpils aprintī, wairaf weetejee faimneeku dehlī farihfojufchi lapfchā ee- dferfchānu, faweenotu ar fruftu aplau- fchānu un lapu apgahufchānu. Slanda- lifti apzeetinati un eewetoti zeetumā no fureenes pret drofchības naidu atwabi- nati lihds teefas fpreedumam.

Izbehufchee Jayontfchitu ban- das dalibneeki — Gorfchatows, Ma- furs un Rudats faguhfitti un eewetoti atpatai Daugawpils zeetumā.

Schauj fatus un zilwelus Elejas mefchā, fafchauts abās lahā 13 g. we- zais Jubalts, kurfch medibās peedaljees tā dšinejs.

Rīga

† Miris Peters Pilje, Rīgās Buhwoftrahdneeku arodu beedribās beedrs. Pawadifchana fwehtdeen, 23. nowembri, pulft. pūš 2 deenā no fehrnu mahjās, Peenes eelā 23 uf Matifa lapeem.

Dsejneela Boruta fchfirfu ar ne- laifa pifhchleem, 20. nowembri atweda Rīgā, noweetojot, lihds apglabafchānāi, Mefchu kapu kaplfichā. Apglabafchanas fwinības nosfaiddrofchānāi waj ari jauna ministra eezelfchānāi.

Ralninga demifcija. Sakarā ar Rin- golda Ralninga demifciju ministru presi- dents Samuels lihds Ralningu palift finafnu ministra amatā lihds galigai wina demifcijas nosfaiddrofchānāi waj ari jauna ministra eezelfchānāi.

Operas muftu prafibas. Jau ag- raf naz. operas mufti peeprafija algās paaugftinafchanu par 59 proz. Ministru kabinets prafibu atraidijis, jo budfcheta neefot leeku sumu. Ministru kabinets uf- dewis ifglitības ministrim farumas ar orkeftranteem turpinat.

Selshleetu ministrs ifdewis rihlo- jumu, la ministrijās eeredneem apmekle- taji peenemami weenigi peenemfchanas laifā, pehz fahrtās, fahfot ar teem, kuri eeradufchees pirnee. J f n e h m u m i n a w p e e l a i f c h a m i. Dafchi ebreju weikalneeki greufsees pee ministra fcho, wineem ne- patihfamo, rihlojumu atzelt.

Ministru kabineta fehde 20. no- wembri, 1924. g. 1) Upftiprina farakftu fkolam, kuri apmeklefchana dod teefibu atfikt eefaufchānu obligatorifā akti- wā karadeenifā. 2) Peenem un nolemj ee- fneegt Saemai: a) likumprojektu par fehlas fondu; b) papildinajuma projektu 1921. g. 20 aprila likumā par afziju beedribam un pajū fabeedribam. 3) Cezel Georgam Zifenhaufenu par Latgales apgaballeefas profurora beedri.

Radio ftaizija Romu faifā. Nah- lofchā gadā finafnu ministrijās budfcheta paredfais Romu falas radio ftaizijas if- buhwes darbeem 1/2 miljonu rublu.

Sahdfiba aif trufkuma. Ufgaba- teefa apftiprinajufi meereefas fpreedumu, ar kuru fodita Bahrinu eelā 7, dshiw. B. Tschirfte ar 2 nedelam zeetumā par deefsinu sahdfibu Feldhuna kotwilnas wehrptuwē. Tschirfte aifmufēs, la sah- dfibu ifdarijufi aif leela trufkuma.

Dsehrumā apfagts. Marijas eelā Nr. 104 dshiwofchāis U. Dofmanis pahrnahjis mahjās til fahfchrees, la ne- fpehjis eeeet dshiwokli un nolizees uf trepem gulet. — Utmodees tas bef wirs- fwahrkteem, kuri winam gutot nofagti.

Anatola Franfa

Pingwinu Sala

Otrā grahamata Senlaiki (Turpinajums).

Dafcham un ifftaptim brunotās fo- pas apfargaja nakti luhitis, kur eeflehti bij lopi. Droschftridige Anifas zeema araji pahrfteidfa reis breefmoni, tad tas leza pahri Morio fehtai. Brunofufchees fpriguleem, ifftaptim un dafcham, tee metās tam palat un tilto to nenotwehra. Rahds loti ftiprs un weifls wihrs do- maja, la puhli faduhris ar fawu dafchū.

Bet winam paflihdeja lahja lahda pelki, un puhkim ifdewās ifbehgt. Ziti to drofchi ween buhtu notwehrufchi, ja nebhutu aifftaweufchees wistas un tru- fufchus lerdami, kuras behgdams puhkis bij palaidis.

Semneeki pafinoja zeema wezateem, la neswehrs teem lizees tā zilwefā, titai galwa un afte teefcham bijufi fchāufmiga.

XI. n o d a l a.

Altas puhlis.

Tai deenā Krafens atgreesās fawā atā agraf, tā parasti. Wifch nonehma no galwas fawu ronahdās galwas fegu ar diweem rehgojofcheem wehrfcha ra- geem; fejas aifstārs bij brunotās diweem fchāufmigeem iftneem. Wifch nometa uf galda fawus zimdus, fas beidfās ar breefmitgeem nageem no juhās putnu knahbjeem. Pehz tam atrafija fawu

joftu, pee kuras karajās gara un wijiga fala afte. Tad wifch pawehleja fawam fulainim Elo nowilt winam. fahbakus, bet tā tā sehns nepagutwa to peeteefofchi ahtri ifdarit, wifch fehrnu ar lahju aif- fpehra otrā alas malā.

Nepafstajees uf daito Orberofu, kura wehrpa wilnu, wifch nofehdsās pee ugunskura, kur zepinajās jehrs, un no- ruhza:

— Nolahdetee pingwini! ... Naw launata aroda, tā buht par puhli.

— Ko fafa mans kungs un pawehl- neeks? jautaja dailā Orberofa.

— No manis wairs nebihstas, tur- pinaja Krafens. Senaf, man twuojotees, wifū aifbehga. Es aifnefu fawā fomā wistas un trufufchus, aifdfinu amus un juhfas, gowis un wehrufchus. Tagad fem- neeki ir nomodā un ufmana. Nupat la Anifas zeemu araji dšindās man palat fpriguleem, ifftaptim un leelām dafcham apbrunofufchees. Man wajadfeja pameft wistas un trufufchus, panent fawu aftri rotās un ftreet to lahjas nes. Un es juhs jautaju, waj peedeem Kapadokijas puhkim glahbtees tā faglim, aftri rotās turot? Uhpufhtinat ar fcheem fflahneem, rageem, iftneem, nageem, fwifnam, es ar leelām puhlem tilko ifbehau no lahda neleefchā, kurfch man eegrubda dafchās faru lihds pufei kreifā zifā. Un to ru- nadams wifch apdomigi aptaufstija ee- wainoto weetu.

Rahdu brihdi nogrimis ruhgtās pah- domās, wifch turpinaja:

— Rahdi mulki ir fchee pingwini! Man ir apnizis fcheem plahnprahlineem

puhst uguni nahfts. Waj tu dširdi, Orberofa?

To runajis, waroais panehma rotās fawu brunjepuri un ilgī to ar druhmu ftatu apluhfoja. Tad runaja tā steigā:

— Schi brunu zepure, patš es to if- greesu firs galwas weidā no rona ahds. Lai padaritu to wehl fchāufmitagatu, es tai peefstiprinaju wehrfcha ragus, apbru- noju to ar wepra fchokli; peeflahru farkani nofrahfotu firga aftri. Neweens no fchis falas eedfchwotajem nespehja panest manu ifftatu, tad ftumigā wakara frefhā brunu zepure fedfa manu galwu lihds plezeem. Man parahdotees, tā galwu pa- faudejufchi behga behrni, feewas, jantekli, wetfchi, un es eenefu ifbailes wifā ping- winu zilti. Kapehž gan tagad fchifmekanigā tauta atmetufi agrafās balles un eedro- fchinas ftaitees fchāi breefmigā purnā un wajat frefhes, fas to tā beedeja?

Un nosweesdams zepuri uf atme- naino klomu, wifch iffauzās:

— Suhdi tu, nodewigā brunu ze- pure! Swehru pee wifseem Armora de- moneem, la nekad wairā tewi uf fawas galwas nenefafchu.

To swehrejis, wifch mihdtija lahjam fawu brunu zepuri, fawus zimdus, fawus garos fabatuf un fawu dandfos lih- tumos fagreesto aftri.

— Krafen, fazija dailā Orberofa, at- laufjeel fawai kalponei ifleetot wiltibu, lai glahbtu juhfu flawu un juhfu mantu. Uentzimeet feeweetes palihdfibu. Jums tā ir wajadfiga, tapehž la wifū wihfreeschi ir mulki.

— Seewa, jautaja Krafens, lahdi ir tawi nodomi?

Un dailā Orberofa pafshawftija fawam wihram, la muhki ftaiğā pa pilfehiam un zeemeem un pamahza eedfchwotajus, tā wiflabat ifglahbtees no puhka. Pehz winu wahrdeem, breefmonis tiks ufwa- rets no jaunawas. Ja fchlihta jaunawa apmetis ap puhka faklu fawu joftu, wina to wadās til weegli, tā mafu funiti.

— Rā tu fini, la muhki mahza tahdas leetas? jautaja Krafens.

(Turpmat wehl).

Sihumi.

Wezajai pafaulei wairs naw nah- fotnes. Winas materiala pamati ifdfi- woti un faturneufchi. Sawā klehpi wina auklē mifloneem fawus rewoluzionaros fapratfchus. Wezai pafaulei wairs naw leelu, wifus apweenofofchi ideju, kuras faifta mafas un rada fpehlu. Wezā, fa- wu laiku pahrdfchwofufchā weetā nahf jauni zilweli un jaunās idejas, kuras fawā ufwaras gaitā jau tinas ap wifu femes lodi. Rā beedinoschā preefchfludi- najums wezai lapitala pafaulei ftan fan- zeens: „Wifū femju proletareefchi, ap- weenojatees!“

Strahdneeku fchfirai naw nefa to pafaudet, ifnemot winas mafchās, bet eekarot wina war wifu pafauli. —x—

Abriemes

Jaunā Rina

Jaunais Rinas ahrleetu ministrs pašlaidrošis preses korespondenteem, ka tagad Rina norisofchā zihna ir zihna ar wezo politisko un fabe droško eeta hrtu, wezajām eera fham un gadu tuhst ofchu s eegu lejufchōs kahrību. Rinas demokrātija turot šwehtu frantschu revoluzijas „zilweta teesibu dellaraziju“, zentifchoetes pehz sadarbības ar demokrātistām walfstim un pehz faweenības ar Padomju Kreewiju.

Ķatarā ar pehdejem notifumeem un jaunās revoluzionārās waldības nodibināfchānos Rina, tā raksta „Tan“, ahrfemneetos waldot nemeers par fawu ihpafchumu drofchību. Franzija, Anglija, Itālija, Belgija, Amerika un Japana ufahlfuchās fawstarpejas farunas, tā peefpeest Rinu garantet ahrfemneetu līgumu, konzeifiju un ihpafchumu ispidifchānu un nodrofchināfchānu. Lihdf fchim, tā sinams, fewischi Japana un Amerika, pabalstija reakzionārās Rinas waldības wirfeenus, zeredamas uf lealeem eenahfumeem preefch fewis. Tagad ufwarejufchi ir Rinas apweenoschānās peekriteji ar stingri demofratifkeem un revoluzionareem zenteencem. Tas baida ahrfemneetus.

Emigrantu zeribas Parise

Parises laikraksti raksta, ka lai gan Padomju Kreewijas preefchfahwīs wehl naw Parise, tomehr fuhnteezības namu apstahj dāuds freewu emigrantu, kuri telefone, fuhta wehstules un iffata preeku, ta nu reis fagaidis Padomju Kreewijas preefchfahwīneezību. Dāudsi iffata noschelojchānu par fawu darbību baltā gwardijā. Blijufchee kara wihri prafa atgreeschānu nē dīstieni. Frantschu ufnehmumos strahdajofchee organife komitejas atpafalzelofchānai uf Kreewiju. Frantschu komersanti peefuhja uf fuhnteezību dafchadus tirdfneezības preefchfahwīnumus.

Padomju propaganda Anglijā

Anglijas kabineta 19. now. sehde weens no galweneem jautajumeem bijis par Padomju propagandu Anglijā. „Times“, pehz BWS sinam, raksta, ka komifija, kura statijufi zauri Sinowjewa wehstules leetu, naw warejufi atraft dokumentus, kas apfchāubitu fchis wehstules ihstenību. „Daily Telegraph“ leet preefchā iflāift „balto“ grahamtu, kura publizef wifus nosfaldrotos dokumentus. Bet pašcha Makdonalda partijas officialais organs „New Leader“ raksta pawifam preteju. Mineta laikraksta redaktors Brailford's eewetojis ofu kritiku pret Makdonaldu. Pats Makdonalds pee wifās lās leetas esot wainigs. Wifch fawā laika jau Puankareem esot rakstijis, ka dofhot weenu iffchitrofchu treezeenu, kas iffautfhot wifās angļu freewu farunas. Sinowjewa wehstules leeta esot analogifka Dreifufa aferai un Kefona wilitibam. Anglijas ahrleetu minifirija atrodotees wezo reakzionaru rotās, kuri esot gatawi uf wifu to; ar teem Makdonalds bijis firnigā draudfiba. Nu un draugi ar fcho wehstul Makdonaldam eegreesufchi. Kreifās strahdneezības laikraksti atfihmē, ka neattorīgā strahdneeku parija ar eenemto kritikas stahwolk pret Makdonaldu zer uf laitu aplufināt partija eewefufchās nefafšanas un nowehrfi partijas mafu nowirfichānos uf trefo pufi. Waj tas ifdofees, to rahdis nahlotne.

Musolini noreeta

Mums raksta no Rapri falas Itālijā. „11. Septembri fcheit eeradās Musolini. Gatawofchānās, speegofchāna un ahrfemneeku kontrole bij pafifprinata. No agra rihja bareem ween faradās fahfifiti un aeroplanā atfaldās pats Napoleono (Nap. 2.) Sekondo (tā fahfifiti mihl godinat Musolini). Domajām, ka uf pilfchinas lautuma wina fagaidis wifa Rapri, bet tawu brijnumu: laukums glufchi tuffchās. Tītai dafchi offizialee weetejee preefchfahwiji un ahrfemneeki eelas otrā pufē uf bafnizās trepem. Kurpneeks fawā bodite meerigi solē fahbfatus, angļu feewa turpina farunatees ar fawu kolegi par wjadfihu paeet peezis folus, lai redsetu „flaweno“ diktatoru. Naw pat weentahrfchās finahribās, bet pilnigā

992

Beeifhmes par teatri

II. Swarigs jautajums mafajām flatuwem arweenu lizees deforaziju un kostimu jautajums. Dāudsi prowīnzes reschifori atfakas ifrahdit labās, peemehrotas lugas tīkai tapehž, ka neesot eefpehjamis fagahdat wjadfihgās deforazijas un kostimus. Mums jafata, ka tas ir pahrpantumis un teatra repafifchāna. Peenahzis laifz, kad teatrim atkai jaatminās leelā dramatikā un autora Schekspira prinzipi. Schekspira teatri deforazijas nepfehleja nefahdu lomu. Uf flatuwes patahra plakatu: „Mesch“, „Alfa“, „Pilscheta“, un flattilaji teefcham ari eedomās redseja meschu, aifu un pilfchetu. Schekspira teatra zentrā bija zilwets-atteeris un wina darbība. Mufsu ultrā naturalifistiee teatri, turpretim, lihdf pehdejam laikam zenschās peewilft flattitajus ar deforazijām-bildem, kas beefchi tā fahlfihwetas uf flatuwes, ka ifjaz latru konftrukciju, nowehrfch usmanību no darbības un pat neatfahj weetu tai. Pee tam flattitaji, kas grib redset fchahdās deforazijas dšihwes ihfenību, loti maldas. Deforazija ir tīkai bilde un uf flatuwes nefas naw reals, ifnemot tīkai pašchu zilwetu. Ja tā, tad eeroeshojams wifš, kas trauzē fchi flatuwes zentra-zilweta darbību. Teatrs grib stilifet dšihwi, grib dot wīnu fintejetā, konzentretā weidā. Wina nolufki eet pahri dšihwes ihfenibai. Jhsta mufslaitu strahdneeku teatra ufdeuwums ir fāknem dšif stahwet dšihwe, nemot faturā tās realību, bet ar galotni augt pahri wīnai, preefchitrot tai mahfflas formu. Ratru lugu war spehlet pat pilnigi bef deforazijām, iftarot atteezigus plakatus, tā Schekspira teatri, waj ari spehlejot tīkai peelos audelofz, tā, peem., to dara RWB Zentrālburoja fluba dramatifā felzija. Tahlak war spehlet pee stilifetām deforazijām, dodot realības ilufijas weidā tīkai simbolus, tīkai rafsturigako datu no wefelā. Peemehram, ja wjadfihg uf flatuwes atehlot meschu rihja aufmā, deforators dod melnu fchwihlru uf farlana fona un afewifchū lotu tā, tā to mehdf fihmet behrni: stumbrs wīdā ar afewifchām ftrihpinām uf

weenaldfiba, kas launaka par naidu. No Rapri 5000 eedfihwotajeem tīkai 150 ir fahfifiti. Sawu pilnigo ifgahfchānos Musolini mehginaja atfahnot ar to, ka brauzis tā fahfifitu partijas wadonis un ne tā walfis wifrs. Bet tad jau wehl behdigaki. — Neapoles awife „Roma“ rakstija, ka Musolini, gatawodamees brault uf Neapoli, turejis Romā runu, kurā teizis: „Es ne druffas nebaidos brault uf Neapoli, fcho oposizijas galwas pilfchetu“, — un tomehr wifch panehmis no Romas lihdfi 6000 fahfifitu meefas fargus. Ne par welfi latrs italectis jums pafahftris, ka Musolini walda tīkai lihdfi Romai, bet tahlak uf leju walda pati italeefchu tauta. Bet ari seemelos Musolini preftifchis dshif lihdfi nafees mullet. Schis atteeris buhš fawu lomu dshif nospehlejis“.

Rā patiif fchahds rakfurojums mufmahju fahfifima warenības zildinatajeem? Waj reakzionari pilfonibai dshif nebuhs jafidomā jauna fmehre fawu noschleebufcho fahbātu fporinafchānai.

Vietator.

Besdarbneeku zihna ar namfaimneekem

Glasgowā waldot leclam besdarbam, bef darba esofchee strahdneeki nolchama nemalfat dshiwoklu ihres. Tas fankitnoja namfaimneekus, un weens no wineem iffweeda besdarbneeku ar wifu gimeni uf eelas. Pret to fahchlās pahrejee besdarbneeki, un nehma atteezigā rajonā wifus dshiwoklus fawā ufraudfiba. Pa eelam eet strahdneeku patrulas, un ja kur gadas wehl kahds iffweefstais, tuhltu to nowada atpafat dshiwokli. Pilfchetas walde tur nelo newarot darit, jo fahrtību eaturet ufnehmufees strahdneeku organifazija.

Speegu prahwa Leningradā

Tuwafās deenā Leningradā fahfš ifteefat speegofchānas prahwu, turā apwainofi 19 zilweli.

Speegu organifazija darbojufees ar bij. zara laika prifstawu Petrowu preefchgalā un atradufees fahdās Baltijas walfis deenestā.

abām pufem. Tas ifnahf weentahrfchi. Tauta dshif pee ta peerabīs, jo latrs fin, ka teatrs ir tīkai teatrs. War deforaziju weeta leetot ari faleelamus fchirmjus, tureem abās pufēs stilifetas latram teatrim nepeezefchamafās deforazijas: iftāba, pagalmš, meschš u. t. t. Schahdi fchirmji ifnahf parozigaki un lehtaki tā naturalas deforazijas.

Kostimu moments uf flatuwes loti swarigs. Kostimi taini ir tee, kas fahfchir lugai laikmeta un weetas koloritu. Ja reschifors grib tift pee pilnigeem kostimeem, tad toš war pagatawot toletiwā zelā, peedalotees neween atteezigeem akteereem, bet wifām tām aprindām, kas eeinterefetas teatra ufplaufchānā. Wajaga, peemehram, kahdam akteerim tehlot flaumū. Te wifch lai kopā ar fawu pafifstamo ftroderi, fchuweju, leetprateju fihmeschānā u. t. t. appreeschās un pagatawot kostimu. Tā buhš pafstahwiba ari fchinti nosarē un peeradinās pee mahfflas pahrdomam, meleschānas un jaunradifchānas. Somehr ari kostimos war ifift weenigi ar simboleem un tas buhtu eeteizams, lai panahftu tīla weenību un weentahrfchību. Pee tam tas praktifki un weegli ifweddams. Redseju kahdā weeta uf lauleem Dse-Ku-Lai leelo lugu, „Karatifkais tepifis“, fur nahf preefchā melnee, raibee un dsheltenee. Dalfibneeku flattis — ap 30. Wifst kostimos. Rā pee teem tift? Weentahrfchi. No melna papira pagatawofa melnas apafas zepures, platu jofu un leelu pufchi pee fruhfim, no raiba papira zitas formas zepuri un jofu, no dshelena papira aifal zitas formas. Jnahaža kostimu ritms, kas fahfaneja ar darbības rimu, bija lehtis un publikai patifa. Wajaga, peemehram, uf flatuwes tehlot kafi. Peeteel ufift wīnam kala mafu un tehlot to frafā. War ari mafu nelift, bet iftaifit garas teewas uhfas un kala auifš. Buhš wehl labaki. No fcheem peemehream redfams, ka ar mahfās lihdfleem, no freppapira, kartona u. t. t. war pagatawot jaukus kostimus un spehlet latru lugu. Wifur wjadfihga tīkai ufnehmiba, fantafija un mafleet finahfchānas.

Ugunsgrehšs Leningradā

19. nowembri Leningradā ifzhelees milfu ugunsgrehšs 1. walfis dširnowās un labības noliftawās. Iffautās 42 ugunsdshesju komandas ar leelām puhlem uguni eeroeshojufchās un datu no leleajeem labības frahjumeem ifglahbfchās. Saudejumi ahrfahrtigi leeli. Ugunsgrehta ifzefchānās zehlonis nefinams. Waldiba spehrufi feidifigus folus, lai nowehrfu mafes truhfumu pilfehla, peewedot jaunus frahjumus un eeroeshojot priwato fpekulaziju.

Politifto apmaina starp Ungariju un SESR

Starp Padomju Kreewiju un Ungariju noslehgtis politifto noseefhneeku apmainas lihgums.

Naw panahfta weenoschānās par 10 ungaru wirfneeku un 10 komunistu propogandifitu apmainu, furus abās walfis atfakas ifdot.

Frantschu-freewu atteezības

Frantschu preef parahdijufees fīna, tīkā fchitfcherins buhtu ifteizees, ka neifpildis neweenu no frantschu praifbam, kamehr nebuhs fanemis no pehdejās aifdewums preefch SESR. „Kodifjen“ iffatas, ka janotekot teefchi preteif, — Kreewija tift tad warot zeret uf aifdewumu, kad fahfchot nomalfat zara laika paradus frantschu finanifteem.

Angļu-wahzu lihgums

Angļu-wahzu tirdfneezifstā lihguma noslehgfchānu fagatba tuwafās deenās. Wahzu preef ar preeku konstatē, ka farunas jau nowestas tift tahlu, ka wifl leelalee fchehrfchil jau pahrtwareti un tās ifjuft wairs newar. Atfihmē tomehr angļu ahrfahrtigi fmagos noteikumus, peem., ka par eeguhtio aifdewumu u drihft pifft weenigi Anglijā preezeš. Uri eewedmuitas pafeminafchānu angli peeprafa. Ja tā, tad leela preefa Wahzļai no Angļu krediteem nebuhs. Ro

lihdf ja ar weenu rofu dod, ar oturu ranj atpafat.

Igaunijā noschautais Tomps

„Iwestija“ raksta: — Janis Tomps bij 29 g. wezš, ar felementaru ifglihtību. 1922. g. wifch no Reweles strahdneekem eewehlets parlamentā, kur kopā ar Alifu un Refenu nodibinaja komunistu frakciju. Tomps bij reifē kom. frakcijas un arodbeedribu padomes preefchfehde-tajš. Ar mafu ifglihtību, bet eewehrojāmam organifatora fpehjam wifch bij weens no eezeentateem Reweles strahdneeku wadoneem. Tebuhdams orators, tomehr ar tift leelu autoritāti, ka peetika weena wina wahrbu, lai tant to nolentū. Wīnu ufklafja par nahlofcho revoluzijas wadoni — un pilfonifstā preef arweenu to fahfaja par fanatifi. Teefas sehde uf preefchfehde-taja jautajumu, waj atfihft fewi par wainigu Tomps, atbildejis: „Burfchufijas neleefchu teefas preefchā es fewi par wainigu neatfihftu“. Pehz tam no fahfēs ahrā wefis T. wehl fauzis: „Lai dshiho strahdneeku un femneeku waldiba!“ Par to Tompu nodewa lauru kara teefai 15. oktobri nofchahwa.

Kominternā igānu felzijas preefchfahwīs Rjalafš ifteizees, ka tas ir weens no nefamigateem burfchufijas ifrehlinafchānās akteem ar strahdneeku fchirru. Newarot peelan, ka wehl kahdā ziwilifetā semē peelaiftu lihdfihu rihzību, tā to darijufi Igaunija. Rā s atteezās uf fchis leetas ju-ridifko pufi, iffatas R., tad parto naw eefpehjam s runatne tilaino demofratifklas republika teefiflā weedofka, bet ari no wezās zariiflās Kreewijas weedofka nē“.

(Rā sinams, wezā Kreewijā lauru kara teefas darbojās tīkai kara stahwofka laika. Red.)

Strahdneeku dshihwe

Iglihtības Kooperatiwa Kulturas Walfs darbneeki, fatarā ar dshihwes dardfības zefchānos eefneegufchi Kooperatiwa Waldet praifbu: — paangftinaf algas par Wš. 30. — mehneefi wifkeem bef kategoriju iffchirības. Darbineeku apfpreede pahrrunats ari jautajums par eestahfchānos fawās arodu organifazijas. Uf preefchlitumu, lai wifl bef ifnehmuma buhtu atteezigo arodu organifaziju beedri, eebildumu nebija. Jawehlas tift, lai preefchlitums, kautfchu ar nowehlofchānos, tiftu realiftes. — Darbineeki.

Streifs. Altermana offirnatu strahdneeki peeprafifufchi algas paangftinafchānu no 160 uf 200 rbl. deenā. Tebuhdami apmeerinati ar peefolito algas paangftinafchānu lihdfi 186 rbl. deenā, strahdneeki ufahla streiftu. — 8.

Kulturpolitifa

Waj fozialdemofratifstee studentftrahdās weenu darbu ar fahfifitifeem studenteem? Darba studentu organifazijas fchogag grib ifwest plaifchu studentu padomes boifotu. Sozialdemofratifstee studenti, tā fahfataf progresiwais bloks — newar iffchirtees, w a j eet kopā ar darba tautas studenteem p r e t reakzionaro studentu wairakumu Latwifās Uniwersitatē un wīnu Ififto „studentu padomi“, w a j eefahft omuligu dshiwī weenā treflā a r melnajeem studenteem. Lai atturetu fchos progresiwos tautas dehlus no pehdejās warbuhfības, darba studentu aprindās greefufchās pee fozialdemofratu studentu beedribām „Semgallijas“ un „Klints“ ar fchahdu rakstu: „Latw. Darba Jaunat. Kult. beedr. f i u d e n t u f e l z i j a nolchmufi ifwest studentu padomes boifotu, tapehž, ka studentu padomē walda un ari waldīs flite, tura neatfihft nefahdus parlamentarififus prinzipus un pilnigi ignore studejofchās darba jaunatnes praifbās un wjadfības. Palekot stud. padomē, janes finamā mehā lihdfatibidiba par fchis flitees eestahdi-iuma darbecem, un tas war tīkai ap-tumfhot studejofcho darba tautas lozeklu apfīnu un radit welfas ilufijas fabeedribā par stud. padomi, tā pateefu wifu studejofcho pafchwaldības organu.

Greeschamees p... Jumš ar preekšliku... mū pēweenotees st... dentu padomes boilo... tam. Tas, kas wehro.

Mahfļa

Zefars un Kleopatra.

Bernarda Šhó komedijas pirmi... rahde Dalles teatri 20. nov. Parasts u... skatuweš redset wehtures waronūs... tehrtus idealisma un pahrzilwezibas... maškās. Bernards Šhó pratis šho... maškū fawem waroneem nonem un teshlo... winus tā itdeenišchūs zilwekūs, zilwe... zigu klūhdu un eegribu pilnūs. Somehr... tee naw karikaturās, bet stingrās, apwal... ditas zilwezigas personas.

Bernarda Šhó "Zefars un Kleo... patra" pamatā pašhstams wehturists... fšchets no leelā romeescha, Julija Zefara... zihnam ar Egipti. Autors rahda Zefaru... tā ihstu romeeti: gudru, augstirdigu, dro... fchu un ironiski labirdigu, turšch... fawā ufwaras gahjeenā eelaro lautas un... zilwekūs.

Bet faduotees ar gandrihš wehl... behrnishchigo Kleopatra, turā jau usleefmo... wehlatā demona uguns, winsch juht fawu... wezumu un nogurumu.

Winam jaatšhst, ta šchi ufwara... buhs wišgruhlatā.

Aplahrt šchim personam raibā krah... fu harmonijā wijas fenece egipteeschu un... romeeschu tehli ar fawām spilgti rāsturo... lomā, jau weeglā karikaturā sishmetām... zilwezigam eegribam un teefmem.

Šhó, "Zefara un Kleopatra" i... rahdi japeekaita pee Dailes teatra... fchis fefonas labateem infzenejumeem.

Patihkamū, paleefošchu eespaidu at... stahj krahfās nošwehrtās grupās, trefchās... un septitās ainas egiptiškā skatuweš... fonā. Archaiskā, mihtstās krahfās nošta... nota pehdejā aina.

Weenā otrā weetā monumentālī do... matās ainas aprahwa aprobešchotā ska... tuweš telpa. Tāpat ari stailiški nee... zigā statistu elementā gruhiti eedomatees... neufwaro romeeschu legiomu spēhku, representetu peezos karēiwjos.

Rā difonanze noštanotā infzenejumā... eejauzās, bet monumentālam linijam, krah... fās nenostanotā otrā aina. Šinīfās weetulibās un smagās mafās eespaidu... tukfnešcha nakti, neifšauza pahrat beefchi... Dailes teatri leet.tais, romantiskais mehnejs.

E d. S m i l g i s fawā tehlo... jumā fneedfa šhiti pahrdomatu uu ijjustu... Julija Zefara tehlu. Nestatotees uf Pau... las Balthaboles tehniski labi pahrdomato... spēhli, jaatšhst, ta šchahda lipa lomas... newifai eetilpst winas reperaturā. Figurali stais bij J. Preebes - Ze... fara sekretars Britans un weentahrišchi... apwaldbiis fawā telojumā J. Maršeescha... Ruffijs. Pahrejee tehlotaji eelehjas nošta... nota anšambli. J. W.

Dailes Teatrs. Schodeen, 22. nov.,... pulst. pus 8 waf. "Blahpigas seewas".... Swehtdeen, 23. nov., pulst. 2 deenā... strahdneeku iſrahde "Mehrneeku laiki"

un plst. pus 8 waf. "Zefars un Kleo... patra." Otrdeen, 25. nov., plst. 3 p... pusd. skolneeku iſrahde "Mehrneeku... laiki."

Nazionalais teatrs. Schodeen, 22. novembri, "Meli". Swehtdeen, 23. novembri pulst. 2 deenā par tautas iſ... rahschu zenam "Reibonis", pulst. 7 waf. "Prahta zilweki". Birndeen, 24. novembri, teatri swehtku deena - Alek... ſcha Meerlauta 40 g. ſtat. darb. jubileja (Rizberga, "Elks")

Nazionalā opera, Schodeen, 22. nov., "Demons".

Operdžeetaja Zelaba Karpa dſeefnu un ariju wafars schodeen, 8 wafarā, Konſerwatorijā.

Pianista prof. Ruſchizla konzerts 23. novembri Konſerwatorijā.

"Riģas Mahflineeku Grupa" un "Polijas mahflineeku apweenibas... "Blots" iſſtahde Pilsheštas Mahfļa... Muſejā no 16. novembra lihds 15. dež. atwehrtā itdeenās, iſnemot pirmdeenās, no plst. 10-3.

EBV Zefojoſchā teatra turp... matās iſrahdes: 22. novembri Bolwoš, 23. nov., mbri Madonā, 29. novembri... Slokā, 30. novembri Sabillē. Pehdejā... weetā iſrahdbiis M. Halbes dramu... "Straume", zitur R. Bralko komediju... "Negatawš augliš".

Miſrahbijumi

EA Kl. Kluba pilna beedru ſapulze... notiks 23. nov. plst. 10 no rihta, Ter... batas eelā Nr. 15/17, dſ. 1. Deen. t.: 1) ſinojumi no waldeš, 2) rewifijas... komifijas ſinojumi, 3) turpmatā darbiba, 4) wehleſchanaš, 5) daſchadi jautajumi. Gewehrojot pret klubu wehrtās repreſ... jaš, uſaižinam wiſus beedrus neiſtruhl... ſtoſchi eerastees. Walde.

Riģas ahdu apſtrahdataju arodū... faweeniba ſafauz swehtdeen, 23. nov. plst. 1 deenā pilnu beedru ſapulzi. Beedri teel uſaižinatī eerastees neiſtruhl... ſtoſchi. Beſ tam teel atgahdinatš nolahr... tot mehneſcha mafās. Waldeš deſchu... ras kairu wafaru no plst. 7-9. Brih... wibās eelā Nr. 67, dſ. 1.

Darba ſtudentu beedribās fahr... teja pilna beedru ſapulze notiks sweht... deen 23. nov. pl. 11 no rihta Kr. Ba... rona eelā 92, dſ. 1. Deenas ſahrtiba: 1. Konſtitueſchanaš, 2. Sinojumi, 3. Turpmatā darbiba, 4. Studentu pado... meš wehleſchanaš, 5. Wehleſchanaš, 6. Daſchadi jautajumi.

Riģas Maiſes ēpeju Arod-bas... walde ſafauz maſu ſapulzi 23. nov. Matija eelā 11/13, pl. 10 no rihta. Ap... ſpreeſchana: par eerofinato naktiš darbu... noleegſchamū, par 8 ſtundu darba laiku, ſinojumš no weetam.

RAV Zentralbiroja klubs uſ... aizina arodū beedribu beedrus, behrnus, kuri wehletos nemt dalibu pee ſeemas... swehtku eglites programā ſpildiſchanaš, peeteikt un atweſt 25. nov., plst. 7 waf. Brihwibās eelā 67, dſ. 1. No 1. de... zembra fahšs registret behrnus, kuri nemš... dalibu pee eglites ſarihloſchanaš.

Kulturās Beedr. "Geniſks" ſarihlo... ſwehtdeen, 23. novembri, ſch. g. eſkurſiju... uſ Latw. Neredſigo Inſtitutu, Straſbu... muifchā. Eſkurſijas noluhšs eepaſiſhtinat... ar neredſigo dſihwi un darba eelahrū. Peedalās beedri un intereſenti. Peedalt... ſchanaš brihwa. Sapulzetees swehtdeen, plst. 12, beedr. telpās, Widſemes ſchof. Nr. 37.

RAV Zentralbiroja klubs uſ... aizina arodū b-bu beedrus, kuri wehletos... apmahzitees uſ puhteju instrumenteem, peeteiktēs otrdeenās un peektdeenās pee... kluba lozeſleem, Brihwibās eelā 67, dſ. 1. Surpat war peeteiktēs beedri, kuri jau... prot spēhlet.

RAVZV Kluba ſabeedriſto ſinat... nu ſelzijas ſehde notiks swehtdeen 23. nov. pl. 10 rihta Brihwibās eelā 67, dſ. 1.

RAVZV Kluba dramatiſtās ſelzi... jas pilna dalibneeku ſehde notiks pirm... deen 24. nov. plst. 8 waf. Ceraſchanaš... neiſtruhlſtoſcha. Preſidijš.

Riģas Transportſtrahdn. arod... faweenibas waldeš ſehdes noteet latru... zeturtdeenu, plst. 6 wafarā. Arodſawee... nibās darbweidiš peenem beedru mafās... itdeenās no plst. 10-12 d. un 4-7 w. Seſtdeenās no plst. 10-2 d., Karla... eelā 33, dſ. 1. Swehtdeenās un swehtku... deenās ſaw. telpās ſlehgtās. Walde.

Sautas Augſtškōlā paredſetās... L. Paegles ſelzijas "Jaunakais paſaules... literaturā", iſš laſitās Latw. Darba... Jaunatnes Kult. Beedribā. Tee, kaš... jau registrejufchees T. A. un kaš wehlaš... klaufitees, teel luhgti registretees pirm... deenās no plst. 7-10 un peektdeenās... no plst. 6-8 wafarā Kr. Barona eelā... Nr. 92, dſ. 1. Walde.

Sautas Augſtškōlā b-bas pado... mes ſehde pirmdeen, 24. nov., 9. waf., EA biroja, Terbatas eelā 15/17, dſ. 1. Deenas ſahrtiba: 1) ſinojumi, 2) gada... ſwehtki, 3) autonomo EA eestahſchu... inſtruzijas, 4) daſchadi jautajumi un... preekſchikumi.

Kulturelo beedribu normalſtatuti... iſdoti no Latw. Uhrpuſſſolas iſglihtibas... Kongreſu Padomes drukatā grahmatinā... un dabujami kopā ar norahbijumeem par... beedribu dibinaſchānu un pahrregistre... ſchānu Kongreſu Padomes biroja. Riģā, Merkela eelā 1, dſ. 3.

"Kulturās Balſ" grahmatu 10... terejas (A. ſerijas) iſloſe eefahšās 20. novembri. Pirmā deenā riteniſ ſmeta... ap 1000 winneſtu. Loterejas biletes... (roſa krahfās) wehl dabujamas ari pa... iſloſeš laiku. Iſloſe turpinafees lihds... 25. novembrim.

Leziju par behrnu tuberkuloſeš... aplaroſchānu laſiſ Dr. Fedders, Kr. Barona eelā 71. pilf. pamatškōlā, 23. no... wembri, plst. 3 deenā. Eeeja pret ſeedo... jumcem.

Wiſus behrnus eeluhds Latw. behrnu draugu beedriba uſ muſitali-wo... kalu behrnu rihtu swehtdeen, 23. nov., plst. 11 rihta Naz. teatri. Uſſtahfees... mahfſlin. no Naz. Operas, Naz. Teatra... un Konſerwatorijas audſekai. Behrneem... eeeja brihwa, winu pawadoneem pret... ſeedojumcem.

Latwijas Uhrpuſſſolas Iſglihtibas Kongreſu Padomes lektori laſa lezijas:

23. novembri Leepajā, Sautas Augſtškōlā, Baſ... nizaš eelā 7, P. Wanags "Latwijas ſi... nanſielaiš ſtahwoſliš" 2 lezj. (3. p. p. un 7 w.)

Wiſputē, ſ. dem. organiſajijā R. Bilmanis "Religija un ſinatne".

Zutumā, Raina klubā Wezmoku eelā 43/45, plst. 3 p. p. J. Grots "Li... teraturās ſataſs ar dſihwi."

Sehlpili, Raina klubā L. Paegle "Pitums un taiſniba."

Zelgawā, Raina klubā Eſera eelā Nr. 5, plst. 6 waf. Dr. T. Zelms "Sub... jektīwaiš un objektīwaiš zilweta dſihwē."

Zehſiš, Raina klubā "Klara Kal... nin", Seeweetes ſtahwoſliš ſabeedribā.

Walmeerā, Raina klubā L. pilf. pamatškōlā A. Zelminſch "Rā Deewi zeh... luſchees" ar gaiſmas bildem 27. nov.

30. novembri Preekulē, Lauſſtrahdn. arodbee... dribā R. Dehlens "Stola un baſniza".

Leepajā, Sautas Augſtškōlā, Baſni... zaš eelā 7, J. Straubergs "Relatiwi... tates teorija" 2 lezj. (3 p. p. un 7 waf.)

Saukā, Lauſſtrahdneeku Saweenibā P. Riģa "Zilweta daba".

Zelgawā Raina klubā Eſera eelā Nr. 5, Rainin "Audſinaſchana ſkōlā un mahjā."

Walmeerā, Raina klubā Dr. A. Liberts "Radio aktiwitate un Rentgena ſtari" ar eſperimenteer.

Daudſewā, Saweeſigā beedribā A. Zelminſch "Widus laiku kulturās dſih... we" ar gaiſm. bildem.

Lektori peeprafami zaur Kongreſu Padomes biroju Riģā, Merkela eelā Nr. 1, dſ. 3.

Pehdejā brihdi

Anglijaš note Kreewijai Londona, 21. nov. (Ren... ters). Padomju waldbiā noſuhitā nota, kurā angļu waldbiā paſino, ka neatrod... par eepſehjamu eeteikt parlamentam rati... fizet waj apſpreeſt angļu-kreewu lihu... mus, turšs parafſtijiſ Makdonaldš. Beidſot notā peemetinatš, ka Sinowjewa... wehſtule ir ſkaidrš peerahbijums rewolu... zionarai propagandai, ſahdu web III. internacionale ar Padomju waldbiās... ſinu un peekriſchānu. PTA.

Atentats nſ Greelijaš atafcheju P a r i ſ ē (Hawaiš). 21. novem... bri. Greelijaš konſulatā ſchodeen pehž... puſdeenā lahdš Wenifeloſa peekrieteš... ſaſchahwa ar 4 rewolwera ſchahweeneem... Greelijaš foteš atafcheju.

Gewainojums loti nopeetnš. Slep... tawa apzeetinātš. PTA.

Atbildigais redaktors: J. Wilſonš. Iſdewejs: Romandit-ſabdr. "Burtneekš".

Šķiries no mums uz mūžu mūsu biedrs

Lilje Peters

Uz pavadišanu svētdien, 23. nov. plkst. 1/2 dienā no ēeru mājas, Lienes ielā Nr 23, uz Matiza kapiem, lūdz visus biedrus

Riģas Rūvstrād. arodn. biedr. valde.

RAVZ. Klubs

ſarihlo swehtdeen, 23. nov. Brihwibās eelā 67, dſ. 1

Dramatiſku wafaru

Uſweidiš L. Paegles laika preſudi 4 zehleenos

"Par un pret."

Sahšums plst. 5 deenā. Eeeja pret labprahſtigem ſe... dojumcem.

Nazionalā Opera.

Sestdeen, 22. nov. pl. 7 waf.

"Demons".

Swehtdeen, 23. nov. pl. 2. d.

"Trawiata."

plst. 7 wafarā

"Sanheiferš."

Drihsumā iſnahšs

Strahdneeku

Laika grahmatu

1925. gadam.

Saturā ſarp žitu I. ſahli un dſejoli no L. Laizena, E. Paegles, A. Kurzija, A. Upiſcha u. z. II. Rakſti par ſtrahd... neeku apdroſchinaſchānu, ſtrahdneeku teatri, baſnizu un religiju, lauſſtrahdneeku ſtahwoſli u. t. t. III. Pahreſtati par Riģas R. V. Zentralbiroja darbibu, ſtrahdneeku ſtahwoſli Eiropā, darba... jaunatnes kuſtibū, latweeſchu literaturu, Sautas Augſtškōlas un Uhrpuſſſolas Iſglihtibas Kongreſa darbibu. IV. Daſchadi... pratitſki norahbijumi beedribam, lektoru un leziju ſaraktiš, eeleizamu lugu repertuariš ar ſhſtakeem norahbijumeem, adreſes u. t. t.

Iſdewejs R. A. V. Zentralbirojs.

Dailes Teatrs.

Sestdeen, 22. nov. plst. 1/2 waf.

"Blahpigas ſeewas."

Swehtdeen, 23. nov. p. 2 p. p.

ſtrahdneeku iſrahde

"Mehrneeku laiki."

plst. 1/2 wafarā.

"Zefars un Kleopatra."

Otrdeen, 25. nov. p. 5 p. p.

ſkolneeku iſrahde

"Mehrneeku laiki."

Nazionalais Teatrs.

Sestdeen, 22. nov. plst. 7 w.

"Meli"

Swehtdeen, 23. nov. p. 2 d.

tautas iſrahde

"Reibonis"

pulſten 7 waf.

"Prahta zilweki"

Kotu brahleris,

ſpezialtišs wiſus wafarš, meklē... weetu iſbrauſchanaš. Beedch... majumus peehuhit ſchis awiſes... ſantori lihds 1. dež. ſch. g. ſem... "Kotu brahleris" Nr. 3.